

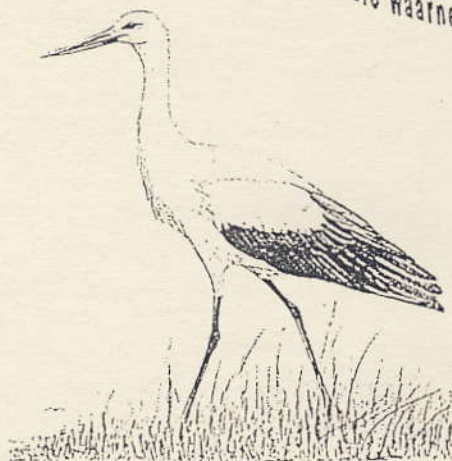
't Bieteutje

Tweemaandelijks tijdschrift van WIELEWAAL MARKVALLEI
J.N.M. MARKVALLEI

Jaargang 13 nr. 3

MEER : Ooievaarsdorp ? zie Waarnemingen

Afgeleekantoor Hoogstraten
V.U. : Marcel Adriaensen

WIELEWAAL**J.N.M.**

voorzitter :	Marcel Adriaensen Vennweg 2 2321 Meer 03/315.90.40	Wim Verschraegen Minderhoutsestraat 125 2322 Minderhout 03/314.67.25
ondervoorzitter :	Leo van den Heuvel Lod. de Konincklaan 395 2320 Hoogstraten 03/314.37.94	
sekretaris :	Koen Pans Achtelsestraat 61 2320 Hoogstraten 03/314.73.92	Fons Jansen Moerstraat 38 2320 Hoogstraten 03/314.59.25
penningmeester :	Koen Pans	Geert Brosens Kerkstraat 48 2328 Meerle 03/315.74.41
milieubeschermings-, natuurhistorisch- en natuurbehouds- sekretaris	Jef Leestmans 's Boschstraat 17 2320 Hoogstraten 03/314.60.14	Tom Verschraegen Minderhoutsestraat 125 2320 Hoogstraten 03/314.67.25
pers-en-promotie	Ria Boeren Lage Rooy 23 h 2328 Meerle	Dimitri Van Pelt Moerstraat 48 2320 Hoogstraten 03/317.35.14
piepverantwoordelijke :		Dimitri van Pelt
konservators : <i>De Koelberg</i>	: Leo Van den Heuvel	
<i>De Halsche Beemden</i>	: Jef Leestmans	
<i>Jan Spinnenburgmuseum</i> :	Jos Verschraegen	Jos Vorsselmans
	Minderhoutsestraat 125	Hal 14
	2322 Minderhout	2322 Minderhout
	03/314.67.25	03/315.76.26
Bieteutje : hoofdredacteur :	Wim Verschraegen	
V.U. :	Marcel Adriaensen	

Leden van andere afdelingen kunnen zich abonneren op het Bieteutje door overmaking van 100 Fr op rek.nr. 646-2200711-86 o.n.v. J.N.M. Markvallei met vermelding van "Bieteutje 1994"

reservatenfonds Hoogstraten : 035-1758415-40

lidgelden :

Wielewaal : 600 Fr op 000-0319785-73 J.N.M. : 450 Fr (13 t.e.m. 25 jaar)
350 Fr (8 t.e.m. 12 jaar)
200 Fr (bijklid)
op 001-2280592-04

AKTIVITEITENKALENDER

- * woensdag 27 april : Planteninventarisatie Den Bosuil
 Wie wil er 's wat plantjes leren ???

 Meer info elders in dit Bieteutje bij de P.W.G. !

afpraak : 19.00 bij Koen Pans op den Bosuil !

- * zondag 8 mei : Bezoek aan de Tikkebroeken

De Tikkebroeken is een typisch beekdalmoeras van 50 ha, gelegen langs de boorden van de Rode Loop te Kasterlee. Ongeveer 27 ha is reeds eigendom van de Wielewaal. Het is een afwisselend biotoop en in feite een synthese van het Kempisch landschap van vroeger. Men vindt er o.a. klokjesgentiaan, struik- en dopheide, moeraswolfsklauw en kleine en ronde zonnedauw. Blauwborstjes, waterral en wintertaling zijn in de Tikkebroeken aanwezig.

afpraak : gemeentehuis Oud-Turnhout 14.00 (eigen vervoer)
 of aan 't lokaal 13.30

gids : Mark Smets

verantwoordelijke : Tom Verschraegen

- * donderdag 12 tot zondag 15 mei : Verlengd weekend naar de ARGONNE

- * zondag 12 juni : Bezoek aan de vloeiveiden te Rijsbergen

afspraak : 05.45 aan de Vredesboom (Fortuin) te Meer (eigen vervoer)
einde : ± 11.00

verantwoordelijke : Marcel Adriaensen

- * vrijdag 17 juni : Nachtzwaluwentocht

afspraak : 19.00 't lokaal (eigen vervoer)

verantwoordelijke : Jef Leestmans

- * vanaf woensdag 29 juni tot ... : Beheerswerken Halsche Beemden

Wat dient er te gebeuren ?

De grote beemd zal dinsdag door een tractor worden gemaaid. Het overige zal met de maaibalk en de zeis worden gemaaid. Daarna dient het gras nog een aantal dagen worden gehooit. De duur van de werken is moeilijk te zeggen. Dit is immers afhankelijk van het aantal werklustigen en het weer om te kunnen hooien. We zullen in elk geval starten op woensdag 29 juni om 09.00 (halsche Beemden). Meer info bij Jef.

- * zaterdag 9 tot zaterdag 16 juli : Het J.N.M.-kamp te VOEREN

Meer info elders in dit Bieteutje !

*** zondag 24 juli :**

**Libellen- en vlindertocht
in de Halsche Beemden en omstreken**

De meeste dagvlinders in het Hoogstraatse treffen we aan in de Halsche Beemden te Minderhout. Er heerst een voor insecten uitstekend microklimaat door de aanwezigheid van kleinschalige landschapselementen. Ook het gevoerde beheer door J.N.M. en Wielewaal heeft een grote positieve invloed op de vlinders. De vlinders hebben nu veel grotere overlevingskansen door het slechts enkele keren per jaar maaien van de beemden. Er worden minder eieren, rupsen en poppen vernietigd en de waardplanten blijven langer voor de rupsen ter beschikking. Soorten van vochtige en schrale graslanden vliegen er in hoge aantallen. Ook zijn er veel libellen aan te treffen met als voornaamste de weidebeekjuffer die enkel in nog vrij zuivere beken voorkomt.

afspraak : 14.00 't lokaal (fiets)
meebrengen : vlindernet, insectengids, ...

verantwoordelijke : Wim Verschraegen

*** zondag 7 augustus : Beekonderzoek De Mark en Het Merkske**

Deze activiteit, die voor de piepers zeer interessant is, wordt tevens georganiseerd in het kader van Grabbelpas. Door deze Grabbelpas kunnen jongeren gedurende de vakantieperiode deelnemen aan allerlei activiteiten georganiseerd door de Hoogstraatse gemeente en jeugdbewegingen. J.N.M. organiseert één van deze activiteiten. Alle J.N.M.-ers (dus ook zonder grabbelpas) mogen vrij aan dit beekonderzoek deelnemen. Hoe meer, hoe beter !

afspraak : 14.00 Kerk van Minderhout

meebrengen : netje, potjes, loupe, ...

verantwoordelijke : Dimitri Van Pelt

*** zondag 21 augustus : Fietstocht het Bels Lijntje + omliggende vennetjes**

We zullen een bezoek brengen aan het natuurreservaat het Bels Lijntje. Dit spoorwegbermreservaat is vooral interessant voor zijn speciale planten en talrijke insecten. We zullen ook het fietspad 'het Bels Lijntje' volgen naar de omliggende vennetjes, zoals Kleine -en Grote Klotteraar, het Zwart Water, ...

afspraak : 9.30 't lokaal, terug ± 17.00

meebrengen : eten voor 's middags, verrekijker, netje, ...

Voor september staat het volgende op het programma :

- Beheerswerken in de Bonte Klepper (11/09/94)

- Nacht van het zoogdier (24/09/94)

VARIA

- zond. 1 mei : Velt-Noorderkempen nodigt iedereen uit op hun *lentewandeling in de vallei van het Merkske*. Gids is Tom Verschraegen.
Afspraak: 9 u 00 aan 't kapelletje van Hal (Minderhout)
einde omstreeks 12 u 00
Deelname: 50 fr.
Laarzen zijn meer dan gewenst !
- ~~zond. 12 juni~~ ??? : algemene Wielewaal-J.N.M. vergadering om 9.30 ?
- wo. 29 juni : vergadering kampcommissie Voeren om 19.00

DEADLINE VOLGEND BIETEUTJE : 20 juni 1994 !!!

AQUA KRISTAL

Het zuiverste ugcet

AQUA KRISTAL, de enige waterwinkel in Vlaanderen levert de meest moderne apparatuur voor het zuiveren van water op basis van omgekeerde osmose voor huishoudelijk gebruik.

Hierdoor kan het slechtste water weer gewoon drinkbaar gemaakt worden zonder dat daar chemicaliën aan te pas komen.

Put, bron en leidingwater smaken weer zoals water behoort te smaken, uw koffie en thee smaken weer naar koffie en thee zonder dat u flessewater hoeft te kopen.

Gezond, veilig en zuiver, dat is het motto van AQUA KRISTAL

Voor bezichtiging en advies bent u van harte welkom op de Vrijheid 52 te Hoogstraten, telefoon 03/314.20.16

AQUA KRISTAL, de enige waterwinkel in Vlaanderen.

VERSLAG: tweede Vlaamse Vlinderdag

Op zaterdag 12 maart waren Wim en ik reeds vroeg uit de veren, het was namelijk de tweede Vlaamse Vlinderdag in Brussel. Ja ja, je moet nogal wat over hebben voor die fladderaartjes.

Toen we in het K.B.I.N. aankwamen, kregen we ons naamkaartje en een referatenmap. Voor de rest konden we al een deel van de postersessie bekijken die daar tussen de meteorieten en al die andere stenen stond opgesteld.

Slechts met een kwartiertje vertraging werd het programma aangevat. Tom de Beelde gaf ons een korte inleiding, hieraan ga ik dan niet veel woorden vuilmaken, maar wie deze eens wil doorlezen mag dat altijd aan mij vragen.

Vervolgens was Luk Daniëls aan de beurt. Hij deelde ons de voorlopige resultaten mee van het dagvlinderproject na 3 jaar onderzoek, met daarbij een bijzondere aandacht voor 1993. Hieruit bleek dat er weeral nieuwe vindplaatsen bekend zijn van enkele zeldzame soorten zoals de veldparelmoervlinder, het veenhooibeestje, ... en dat 1993 ondanks het slechte weer toch niet zo'n slecht vlinderjaar was.

Hierna kreeg Dirk Maes het woord en vertelde ons wat meer over het monitoringonderzoek. Dit onderzoek heeft tot doel wat meer te weten te komen rond het gedrag van de vlinders en de schommelingen in de aantallen o.w.v. temperatuur, beheer, ... en niet om te vernemen hoeveel vlinders er in heel Vlaanderen rondvliegen zoals een journalist een jaar geleden dacht. Dirk Maes promootte een nieuwe vorm van monitoring die vanaf dit jaar zal worden toegepast. Deze bestaat eruit slechts een route te wandelen gedurende de vliegtijd van een bepaalde (zeldzame) vlinder. Op deze manier hoopt men meer specifieke informatie rond deze vlinders te verzamelen. De resultaten van het afgelopen jaar konden ons nog niet in detail worden meegedeeld aangezien ze nog niet volledig verwerkt waren.

En dan was het tijd voor een korte pauze...

Om kwart na elf mag Gabriël Nève, onderzoeker aan de universiteit van Louvain-la-Neuve, het programma verder zetten. Hij kwam het dagvlinderproject dat in Wallonië loopt uit de doeken doen. Hier heeft men een sterke achteruitgang van de dagvlinders doorheen de jaren ontdekt. Men is wel reeds jaren met dit project bezig (al van voor 1980). De grootste achteruitgang werd ten noorden van Sambre en Maas vastgesteld. Men probeert hiervan de oorzaken te onderzoeken.

De film "Dansende Juwelen" van De Vlinderstichting mag de voormiddag afsluiten. Deze prachtige film is in Finland opgenomen (Finlandreizigers!), de film brengt de vele vlindertjes echt op een verbluffende wijze in beeld. Het enige nadeel: ze is Engels gesproken.

Hierna is het de hoogste tijd om onze picknick naar binnen te spelen en het Natuurhistorischmuseum een bezoekje te brengen. Van de groene winkel naar de insekten, van de polen naar "den Wout z'n afdeling" en de skeletten van enkele "zeereuzen" om dan uiteindelijk naar de dinosaurussen en de spinnen te gaan kijken. Hans Van Dijk vatte de namiddag aan met een iets anders programma dan voorzien, maar het Gentiaanblauwtje bleef wel belangrijk. Zijn voordracht droeg nu de volgende titel: "Dagvlinders als indicatoren voor natuurkwaliteit: het Gentiaanblauwtje als voorbeeld." Hans V. Dijk probeerde ons duidelijk te maken dat dagvlinders een enorme waarde als natuurindicator hebben aangezien ze heel biotoop gebonden zijn en uiterst gevoelig. Bovendien zijn ze veel gemakkelijker te herkennen dan andere

insekten met deze eigenschappen. Zij kunnen ons dus heel goed helpen bij het bepalen van de waarde van een bepaald gebied, dus waarom zouden wij hen dan ook niet helpen in leven te blijven door het beheer aan hen aan te passen?

Ook de Nederlanders kregen hun zegje, Chris van Swaay van De Vlinderstichting legde ons enkele beheersadviezen voor. Hij raadde ons eerst en vooral aan een bepaald biotoop te behouden dan komen, de plantjes en dieren wel vanzelf. Daarentegen is het wel een feit dat allerlei planten en dieren steeds zeldzamer worden zodat ze onze steun best wel kunnen gebruiken. We moeten hen deze hulp dan ook geven bij het samenstellen van het beheer, Chris van Swaay deed ons hiertoe enkele tips aan de hand.

Dan maken we weerom plaats voor een korte onderbreking.

Na deze pauze zijn er 2 workshops voorzien. Wim en ik hebben besloten ons op te splitsen zodat we van beiden een graantje zouden kunnen meepikken. Vanzelfsprekend is Wim dan naar Dirk Maes gaan luisteren die de workshop leidde rond monitoring in Vlaanderen. Ikzelf ben dan naar de workshop van Luk Daniëls geweest rond inventarisatie. Hier zijn de volgende onderwerpen aan bod gekomen:

- Hoe belangrijk is het noteren van algemene soorten?
- Reïntroductie van dagvlinders
- Het moeilijke onderscheid tussen het geelsprietdikkopje en het zwartsprietdikkopje
- Inventarisatie aan de hand van eitjes en rupsen
- Er zou meer geïnventariseerd moeten worden in reservaten in samenspraak met de conservators

Als je meer te weten wil komen rond de workshop rond monitoring moet je maar eens bij Wim aankloppen.

Om de hele dag af te sluiten was er een vragenronde en een eventuele discussie voorzien, maar onze deskundigen hadden goed hun best gedaan zodat er praktisch geen vragen werden gesteld. Zij werden dan maar bedankt voor hun bewezen diensten met enkele flesjes Postel en wij konden terug naar het hoge noorden afzakken (of is het opstijgen?).

Het was echt een fantastische en uiterst interessante dag. Alle vlinderfreaken die er niet zijn geweest hadden zeker ongelijk, maar ze mogen mijn referatenmap wel eens lenen als ze nog wat meer willen weten over deze dag.

Ingrid Brasens

de Pastinakel

Natuur- en Diervoeding

* Sapdag, saptagen ... je vaart er wel bij
* Propolid, de natuurlijke weerstand

Vrijheid 86, 2320 Hoogstraten

WEIDEVOGELTOCHT

Met 12 J.N.M.-ers (waar zaten trouwens de wielewalers?) vertrokken we om 09.00 aan 't lokaal. We fietsten via de Beemden naar het Paterspad. Daar zagen we onze eerste weidevogels. Wulpen, grutto's, kieviten en scholeksters zaten er op de weilanden. Van het Paterspad reden we naar Groot Eyssel. De ooievaar die hier gedurende een week werd waargenomen, was niet meer te zien. Plots zag den Pol een scheur in zijn voorwiel. Terwijl wij verder naar de oude watermolen te Meersel-Dreef fietste, legde hij samen met Dolf de weg te voet af. Onze Pol hebben we hier moeten achterlaten. Hij ging verder naar de paterkes. De rest van de bende reed verder van Meersel-Dreef via de transportzone naar de Mosten waar we onze bokes opaten. Geert zag toen plots de ooievaar boven de Mosten vliegen. We hebben deze vogel zeker een half uur kunnen waarnemen. Aangezien de ooievaar maar bleef rondcirkelen, hebben we ons maar geamuseerd met onszelf verscheidene keren in elkaar te knopen en deden we nog een spelletje met een snotvod.

Van de ene plas ging het naar de andere. Aan de E10-put vloog een groep van 40 aalscholvers. We zagen er ook 17 slobbeenden. Dezelfde dag werd er door onze Tom 36 exemplaren geteld. Een gedeelte moet de put reeds verlaten hebben toen we aankwamen. Onze Tom moest trouwens verstek laten voor deze tocht wegens een topsportongeval met onze topvolleybalploeg. Verder zagen we nog 2 smienten en enkele kuif- en wilde eenden. Van de E10-put ging het tenslotte terug naar het lokaal.

We zagen ook nog kokmeeuw, buizerd, torenvalk, houtduif, merel, veldleeuwrik, witte kwik, grote lijster, roodborstje, waterhoen, meerkoe, huismus, koolmees, geelgors, graspieper, kauw, ekster, zwarte kraai, nen dog waar den Pol het niet mej had, enkele kiekjes waardoor één der fietsers een identiteitscrisis door kreeg, boskiekes, pauwen, ...

Iedereen bleek blijkbaar tevreden te zijn. Dit jaar hadden we zelfs zon op onze weidevogeltocht. Het kan dus !

Wim

VOEREN deel 3

Wat de Voerstreek aan natuurpracht te bieden heeft, heb je reeds in de vorige 2 bieteutjes kunnen lezen. Nu volgt wat praktische informatie over het J.N.M.-kamp zelf. Na ingeschrijven, zal er nog een brief volgen met de laatste praktische informatie (meebrengen, ...)

<u>Plaats</u>	:	weide te Moelingen (eigenaar : Theunissen G., Driesch 23)
<u>Periode</u>	:	zaterdag 9 juli t.e.m. zaterdag 16 juli
<u>Vertrek</u>	:	zat. 9 juli om 8.31 station van Turnhout (aankomst Visé 12.03)
<u>Aankomst</u>	:	zat. 16 juli om 19.11 station van Turnhout (vertrek Visé 15.38)
<u>Vervoer</u>	:	personen : TREIN fietsen : TREIN materiaal : VRACHTWAGEN (Gemeente)

opmerking : Er wordt wel aan de ouders gevraagd om de J.N.M.-ers + fietsen naar het station van Turnhout te brengen en af te halen. Het materiaal zal eerder naar de K. Boomstraat moeten worden gebracht (wordt vrijdag vervoerd.)

Prijs : 2.500 Fr. alles inbegrepen, overschot wordt teruggestort

<u>Kampeonmissie</u> :	<u>kampvoorzitter</u>	:	Dimitri Van Pelt
	<u>kampping</u>	:	Wim Verschraegen
	<u>foer</u>	:	Tom Verschraegen
	<u>terreinchef</u>	:	Koen Michielsens
	<u>E.H.B.O.-verantw.</u>	:	Dimitri Van Pelt
	<u>excul</u> (excursies)	:	Tom Verschraegen
	<u>fikfakker</u>	:	Bart Adams

Heb je nog vragen, bel dan naar Dimitri Van Pelt of Wim Verschraegen.

Enige geldige manier om in te schrijven voor het J.N.M.-kamp :

Door betaling van 2.500 Fr. met het bijgevoegd overschrijvingsformulier
op de J.N.M.-kampenrekening
646-2201551-53

VOOR 1 JUNI 1994

INSCHRIJVEN = BETALING KAMPGELD

J.N.M. - AFDELINGSNIEUWS

1. lokaal :

De J.N.M. heeft nu ook een eigen lokaal, gelegen in de Karel Boomstraat. Er is nog 1 lokaal tussen ons J.N.M.-lokaal 'J. Den Emmer' en het Jan Spangenburgmuseum. Er zijn wel enkele beperkingen. Zo moeten we het lokaal delen met het J.R.K. (JeugdRoodKruis) en moeten we tijdens het paasverlof en de zomervakantie het lokaal ontruimen voor Kwispel.

We zijn nog op zoek naar enkele kasten en andere meubelstukken om het J.N.M. lokaal in te richten. Als je toevallig een kast hebt die je niet meer gebruikt, moet je maar een seintje geven aan 't bestuur.

2. lidgelden

Volgende personen hebben volgens J.N.M. nationaal hun lidgelden voor 1994 nog steeds niet betaald. Voor hen is dit dan ook het laatste bieteutje dat zij zullen ontvangen, tenzij je je lidgeld spoedig hernieuwt. Wanneer je dit doet geef je maar een seintje aan Wim V. Het rekeningnummer vind je in de kolofon op pag. 2 van dit Bieteutje.

niet betaald leden 1994 : Joris Adriaensen, Jan Blockx, Petra Everaert, Bjorn Geets, Koen Huysegems, Stef Kimpe, Tobias Leysen, Ilse Pauwels, Elke Segers, Fons Jansen en Wesley Michiels.

WIST-JE-DATJES

Wist je dat ...

- ... Bart H. voortaan wil aangesproken worden met **BARTJE** of Hoeyke (voor de vrienden)
- ... het tot een zware confrontatie kwam tussen de jongste snaken van de V.W.G. en de A.R.W.G.-ers. De V.W.G.-erkes dachten dat de 3 A.R.W.G.-ers die dag op V.W.G.-inventarisatietocht waren en bijgevolg hun V.W.G.-inventarisatiesector waren binnengedrongen. Na enkele rare handgebaren van zowel V.W.G.-ers als A.R.W.G.-ers verlieten beide W.G. elkaar. Wat als de V.B.W.G., Z.W.G., A.R.W.G., P.W.G. en V.W.G. elkaar in 't veld tegenkomen ?
- ... Katrien K. heel goed afrikaans kan dansen. Wie dus interesse heeft kan bij haar eens informeren voor eventuele lessen. Als je het liever bij hip-hop houdt, moet je eens bij Sarah M. te raden gaan.
- ... de roddels van de J.N.M. in het Spijker ontstaan
- ... dit volgens de Spijkereskes komt doordat ze op 't Spijker niet sjotten en ook niet knikkeren.
- ... volgens den Pol the spirit of the J.N.M. has returned
- ... den Dimi veel afweet van Boeings 646 en afwassen
- ... Bartje H. zakdoeken in de modder gooit
- ... er geen woord meer tussen te krijgen valt indien ons Bartje opdreef is. Ook Tine heeft diezelfde neigingen na een week kwispel !
- ... diezelfde Bartje graag de haren van meisjes wast
- ... modder zeer goed is als gezichtsmassage en haarkleurmiddel

DE WERKGROEPEN AAN HET WOORD

Volgende 9 personen hebben hun medewerking toegezegd aan de V.B.W.G. : Dolf M. (dagvl.), Frans Fl. (dagvl., graafwespen, galwespen), Ingrid Br. (dagvl., sprinkhanen en krekels, libellen), Bartje H. (dagvl.), Katrien K. (dagvl.), Koen M. (dagvl.), Dimitri V.P. (dagvl.), Tom V. (libellen) en Wim V. (dag- en nachtv., sprinkhanen en krekels, slakken).

We zullen voornamelijk verder werken aan het inventariseren van de dagvlinders. Voor het grondgebied Rijkervorsel zijn dit Koen en Frans, Dolf voor Meer, Ingrid voor Meerle, Katrien voor Wortel, Dimitri voor Hoogstraten en Wim, Tom en Bartje voor Minderhout.

Voor libellen zou dit het laatste inventarisatiejaar zijn. In het voorjaar van 1995 zal een definitieve libellenatlas worden uitgegeven. Dus doe nog eens extra je best om hier gegevens over te verzamelen en nog niet onderzochte plasjes te bezoeken !

Volgende inventarisatieprojecten zijn ook lopende : sprinkhanen, krekels en slakken. Ook zouden loopkevers en zweefvliegen geïnventariseerd worden maar voor deze groep van ongewervelden hebben we niemand die zich hier momenteel mee bezighoudt.

Gelieve steeds alle gegevens aan ondergetekende door te geven. Ook waarnemingen verricht door niet V.B.W.G.-medewerkers zijn zeer welkom ! Noteer ook steeds U.T.M.-code indien je deze kent. De gegevens zal ik op mijn beurt aan de juiste werkgroep doorsturen en tevens verwerken voor ons plaatselijk natuurhistorisch archief.

Verder kreeg ik nog een "kort levensteken van U. Schelp", gericht aan de V.B.W.G. Hij heeft enkele tabellen thuis liggen voor vies kruipend spul te determineren. Zo kunnen volgende tabellen geraadpleegd worden : water-en oppervlaktewantsen, boom- en bodemwantsen, vlokreeften, hooiwagens, plooi vleugelwespen, sprinkhanen en krekels, zweefvliegen, kakkerlakken en bidsprinkhanen, mieren, teken, loopkevers, hommels, rupsen, boktorren, land- en zoutwatermolusken, libellen en macro-invertebraten. Diezelfde Zeeschelp verontschuldigde zich voor zijn weinige levenstekens wegens krampachtige pogingen tot blokken en maakten aan alle J.N.M.-ers en Wielewalers van de grootste Markvallei zijn groeten over.

Heb je nog vragen, voorstellen of wil je nog meewerken aan de V.B.W.G., je kent mijn adres.

Nog veel viezebeestjesplezier,

Wim Verschaegen

A.R.W.G.

Hoe zit het met dit werkgroepje, zal je vragen !

Wel : We hebben geen werkvergadering gehouden en het aantal medewerkers is gemakkelijk op één hand te tellen. **MAAR** we zijn zeker en vast niet het minst actieve W.G. 'tje en de resultaten zijn dan ook niet van de poes !

Meerdere mensen hebben al waarnemingen doorgegeven, waarvoor ik hen dank. Maar om de werkgroep nog iets beter te laten draaien, heb ik - volgens de nieuwe regels van publishing & merchandising - een eigen werkgroep-strip-mascotte ontworpen, genaamd Sander. Marktonderzoek wijst uit dat dit een veel beter rendement geeft dan zwarte lettertjes ! We zullen zien !

Paddentrek

Jaarlijks sterven duizenden padden op de Vlaamse wegen. Ze moeten immers drukke verkeerswegen over om tot hun voortplantingspoelen te geraken. In de 's Boschstraat te Hoogstraten vindt ook zo'n paddenoversteek plaats. Van begin tot half maart kon je de padden al dan niet in tandem, de weg zien oversteken. Gelukkig is het verkeer hier nog betrekkelijk rustig, zodat het aantal slachtoffers beperkt bleef tot enkele tientallen. Meerdere avonden hebben we ongeveer een 50-tal padden aan de overzijde gezet.

Wat betreft de inventarisatie

Al bijna een maand lang worden nacht aan nacht vennen, poeltjes, slotgrachten en beekjes bezocht. Enkele interessante gegevens zijn kamsalamanders in Wortel-kolonie, vinpoot- en kleine watersalamander aan de Hees, vinpoten in de kievitsheide, kam- en kleine watersalamander te Castelné. De alpenwatersalamander blijft een relatief algemene soort te zijn !

En vuursalamanders ?

Er kwam nog een vervolg op de "vuursalamanderstory van J. Geerts". Er kwam immers nog een tweede waarneming binnen op de A.R.W.G.-lijn. Bij nader onderzoek bleken het alpenwatersalamanders te zijn ! Loos alarm dus !

ADDERMELDING TE HOOGSTRATEN

Al meerdere jaren zou er een adder te zien zijn in de buurt van de Achtelsestraat. De A.R.W.G. zal dit grondig onderzoeken en verslag uitbrengen in het volgende bieteutje.

Voor alle tips voor interessante amfibieënpoeltjes of amfibieënwaarnemingen : de A.R.W.G.-lijn 314.67.25 !

Bedankt,

Tom Verschraegen

DE PLANTENWERK GROEP OF PWG

Inderdaad, naast de verschillende werkgroepen die vorig Bie-teutje zijn voorgesteld is er ook een Plantenwerkgroep. De naam zegt het zelf, wij gaan ons bezighouden met de plantjes. Dit is een duidelijk verschil met alle andere werkgroepen die zich uitsluitend bezighouden met beestjes of dieren. Eigenlijk is het iets voor luie mensen, omdat de meeste plantjes niet zo vlug zullen gaan lopen of vliegen. Je moet ook niet zeulen met dure verrekijkers, fuiken, vangnetten of stroomgenerators voor de kwikdamlampen. Niets van dat alles! Gewoon een dikke flora en je kan aan de slag.

Wat is nu eigenlijk de bedoeling van de Plantenwerkgroep? Vooreerst gaan we natuurlijk onze planten kennis vergroten. Die kennis kunnen we dan weer gebruiken om inventarisatiewerk te doen. Hier gaan we op twee manieren te werk:

1. GEBIEDEN

We zouden graag alle interessante gebieden in ons werkte-rein (nl. Hoogstraten en Rijkevorsel) onderzoeken zodat we een lijst hebben met alle planten die in die bepaalde gebie-den staan. Dit kan zeer interessant zijn voor sommige be-leidsbeslissingen (bermbeheer) en zo kunnen we ook de evolu-tie ervan volgen. Het is logisch dat we zo'n gebied meerdere keren per groeiseizoen moeten gaan bezoeken omdat er verschillende bloeitijdstippen zijn. Dit vraagt enorm veel tijd en daarom beperken we ons dit jaar tot drie gebieden: de Halsche Beemden, de berm van de s'Boschstraat vanaf Flor en Marleen Verschuieren-Fransen tot aan de water-molen en het bos van Flor en Marleen gelegen aan de Bos-uil, genaamd Bos Klareneiken.

2. SOORTEN

Er zijn hier al vele plantensoorten uitgestorven. Bepaalde plantensoorten komen hier nog zeer zeldzaam voor. We gaan nu proberen om alle zeldzame plantensoorten in kaart te brengen om ze beter te kunnen volgen en beschermen. Ook hier zullen we ons beperken tot enkele soorten per jaar. Dit jaar letten we vooral op KNOLSTEENBREEK, ADDERWORTEL, KONINGSVAREN, POEL-RUIT, GROTE PIMPERNEL, MUSKUSKRUID, MOESDISTEL EN INLANDSE VOGELKERS. Weet je een van deze planten ergens staan, dan kan je dat altijd doorgeven aan ons, best met de UTM code. Vind je ergens andere zeldzame planten dan mag je die na-tuurlijk ook doorgeven.

Om de soorten in kaart te brengen hebben we dus alle hulp nodig van ieder van jullie. We plannen geen speciale aktivitei-ten om bepaalde soorten op te zoeken.

De gebieden gaan we natuurlijk wel zelf verschillende keren bezoeken. Wil je hieraan meewerken dan kan je ons altijd kon-takteren of kom naar de volgende bijeenkomst waar we het bos Klareneiken gaan inventariseren.

We komen samen bij mij in de Bosuil nr.10 in Wortel (dit is de verlengde van de s'Boschstraat), op 27 april om 19.00 U.

KOEN PANS

VOGELWERKGROEP GESTART !!!!!!!

De vogelwerkgroep is van start gegaan. Jack Govaerts, Wim en Tom Verschraegen, Bart Hoeymans, Geert Brosens, Dimitri Van Pelt, Jef en Stijn Leestmans zijn tot op heden de werkende leden.

Dit jaar worden de weidevogels geïnventariseerd, en de eerste gegevens zijn reeds binnen. De broedvogels en speciaal de weidevogels worden genoteerd met aanduiding op een UTM-raster. Op het einde van het broedseizoen volgt een artikeltje in De Bieuteut over de eerste resultaten.

Indien je nog zin hebt om mee te doen, aarzel niet om één van de leden te contacteren. DOEN !!!

Jef Leestmans

RESERVATEN NIEUWS

Goed nieuws, en slecht nieuws.

Eerst het slechte nieuws. De eigenaar van De Koeberg heeft het huurcontract opgezegd. 3 maal helaas. Helaas, Helaas, Helaas.

Maar niet te lang getreurd.

Het reservaat De Halsche Beemden groeit. En hoe !

Met de eigenaar van de weide ten noorden van ons reservaat hebben we reeds een mondelinge overeenkomst. Ook de huurder heeft zijn medewerking reeds toegezegd, er wordt volop gewerkt aan een beheersovereenkomst zodat tegen 20 april alles rond zal zijn.

Dit betekent dat ons reservaat in eigendom met 1 ha 80 are zal groeien dit is meer dan een verdubbeling.

Indien de gemeente nu ook nog haar woord houdt, en waarom zal ze dat niet doen, dan komt er nog eens 1 ha 83 are bij die wij in beheer krijgen.

Dus indien alles goed loopt dan hebben we nog dit jaar 4 ha 90 are in beheer waarvan 2 ha 88 are in eigen beheer.

Het gaat ondertussen goed met onze Halsche Beemden, op de grote beemd stonden dit jaar 4 sleutelbloemen, het stukje boven de beemd pronkte met 59 sleutelbloemen en op de kleine beemd stonden er maar liefst 104.

Vergeet niet dat de aankoop en het beheer geld kost. Daarom nog even het nr. van het reservatenfonds Hooqstraten : 035 1758415 40. Niet vergeten giften van 1000 fr en meer zijn fiscaal aftrekbaar, maar dan moet je wel een attest aanvragen.

Nog meer goed nieuws. Heet van de naald.

De put Den Aerd (E19-put) is nu definitief onder het beheer van het bestuur Natuurbescherming en -ontwikkeling gekomen. Nu nog het beheersplan goedgekeurd en dan ... nog meer gaan kijken.

Jef Leestmans

WATERWILDTELLING - WINTER 1993-1994

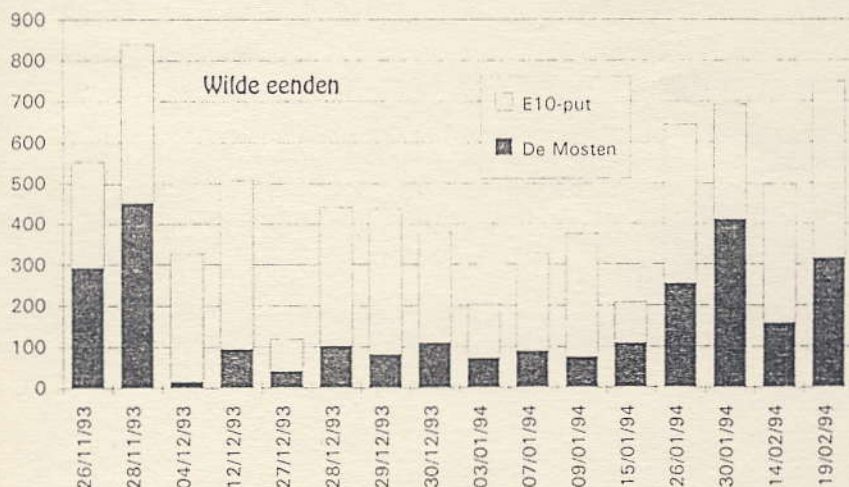
DE MOSTEN - E10-PUT

Er werd geteld vanaf begin november tot eind maart. De waarnemingen werden verricht door Bartje Hoeymans, Jack Govaerts, Tom Verschraegen en mezelf. Er werd aan de 2 plassen veel meer dagen geïnventariseerd dan de voorbije 2 winters. Dit komt door ons Bartje die hier met boekse en verrekijker dikwijls naartoe fietste. Hieronder volgt nu een korte beschrijving van de waterwildtellingen. Voor meer gedetailleerde gegevens kan je bij ondergetekende terecht.

Aalscholvers werden vaak vissend of zonnend aan de 2 plassen opgemerkt. Vermoedelijk zijn het zwervende exemplaren van De Volharding te Rijkvorsel. Aan de E10-put werden er max. 3 geteld, aan de Mosten max. 7 expl.

Futen worden er in wisselende aantallen waargenomen met een max. van 8 aan de E10-put en 14 aan de Mosten. Er werd slechts 1 **Dodaars** gezien (Mosten). We zagen dit jaar zelfs een nieuwe futensoort aan de E10-put, nl. de **Roodhalsfuut**. Deze was hier op 11 en 12 maart 1994 te gast.

Wilde eenden worden in zeer wisselende aantallen opgemerkt. Vaak vliegen deze naar de omliggende weilanden om er naar voedsel te zoeken. Op onderstaande grafiek zijn enkele data uitgezet waar zowel aan de E10-put als De Mosten werd geteld. Zo zien we dat het max. aantal wilde eenden dat samen op de 2 plassen voorkwamen 840 expl. bedroegen op 28/11/93.

Meerkoeten overwinteren in grotere mate dan **Waterhoenen**. Dit was ook de voorgaande jaren het geval. Max. aantal meerkoeten 133 aan de E10-put en 44 aan de Mosten. Waterhoenen 11 aan de Mosten t.o.v. 5 aan de E10-put.

Smienten werden ook regelmatig waargenomen; Zo waren o.a. 6 expl. aanwezig aan de Mosten op 6/03/94 en 6 expl. aan de E10-put op 28/12/93.

Er werden slechts 2 **Bergeenden** geteld. Dit was op 14/03/94 aan de Mosten

Volgende ganzen werden gezien : **Grauwé gans** (1 op 19/02/94 aan De Mosten en 1 op 26/01/94 aan E10-put), **Canadese gans** (1 expl. op 27/02/94, E10-put), **Magelhaangans** (2 expl. op 26/11/93, E10-put) en **Brandgans** (3 expl. op 4/11/93, E10-put). Deze Brandganzen werden voormiddags ook opgemerkt aan de trektelpost De Hees. Het merendeel hiervan zijn verwilderde parkganzen en komen vaak uit de omgeving van de Volharding.

Knobbelzwaan (max. 3 expl.) werd aan de E10-put waargenomen evenals 1 **Zwarte zwaan** op 12/02/94.

Slobeenden waren er dit jaar opmerkelijk veel. Men kon deze eend regelmatig waarnemen op de 2 plassen met een max. van 35 expl. op 20/03/94 aan de E10-put.

Opmerkelijk was dat van al de **Grote zaagbekken** die dit jaar werden opgemerkt het steeds om vrouwtjes ging. 1 expl. op 16/02/94 en 5/03/94 aan de Mosten, 1 expl. van 26 t.e.m. 28 november 1993 aan de E10-put. Ook op de Mark te Groot Eyssel werden regelmatig vrouwtjes Grote zaagbekken gezien zoals op 03/02/94 (2 expl.) en op 16/03/94 (1 expl.).

Er werden 3 expl. van het **Nonnetje** gezien. 1 Nonnetje (vr.) aan de E10 put op 13/12/93 en 2 Nonnetjes (vr.) van 20 tot 23 november 1993, Mosten.

Aan de Mosten was een jonge **Parelduiker** aanwezig op 20/11/93. Dit was de enige duiker die tijdens de voorbije winterperiode aan de 2 plassen voorkwam. Andere jaren werden er meestal meerdere waargenomen.

Krakeend werd enkel aan de E10-put gezien, nl. 6 expl. op 26/03/94.

Pijlstaarten waren meerdere dagen te gast. Zoals 5 expl. op 27/02/94 aan E10-put en een uitzonderlijk groot aantal van 56 expl. op 01/03/94 aan de Mosten.

Dé plas voor **Kuifeenden** is de Mosten terwijl dé plaats voor **Tafeleenden** de E10-put is. Het maximum aantal Kuifeenden aan de Mosten bedroeg 94 expl., maximum Tafeleenden E10-put waren er 83. De vorige 2 jaren werden hogere maximaantallen genoteerd.

Van de **Wintertaling** werden maximaantallen geteld van 11 aan de E10-put en 18 aan de Mosten.

Diegene die niet voor de kou thuis bleven, zagen tijdens de aktiviteit van 28/11/93 een **Roerdomp** wegvliegen uit het riet aan de Mosten.

Door de tellers werd regelmatig een **IJsvogel** gezien op de 2 plassen.

Wim Verschraegen

GEBED VAN HET BOS

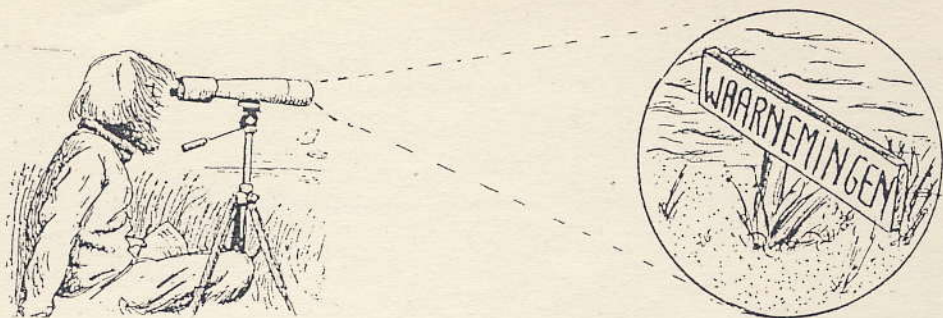
MENSEN

- Ik ben de warmte van Uw haard ,
in de koude winter avonden.
- De vriendelijke schaduw in de zomer
wanneer de zon brandt.
- Ik ben de stutten van Uw dak ,
waaronder Gij leeft.
- Ik ben het bed waarin Gij rust ,
en het blad van Uw tafel.
- Ik ben het hout waar Gij Uw schepen van bouwt
en het heft van Uw houweel.
- Ik ben de deur van Uw huis.
- Ik ben het hout van Uw wieg
en de planken van Uw laatste rustplaats.
- Ik ben een oase van rust en stilte
en een bloem van ruwe schoonheid.
- Ik ben het kruis van Christus ,
aanhoor mijn gebed.
- Waardeer mij- bemin mij.

MARCEL HENRIQUET

Deze tekst is vrij vertaald uit het frans door Mia en Martin ,
Hij prijkt op een houten plank aan de oever van de Semois. (Herbeumont)

13/9/1992

Ooievaar

Gedurende 2 weken (12-28 maart 1994) was 1 ooievaar te zien op Groot-Eyssel. Tijdens de weidevogeltocht van 20 maart zagen de J.N.M.-ers deze gedurende $\pm$ 30 minuten boven de Mosten vliegen. De geringde ooievaar sliep steeds op dezelfde verlichtingspaal langs de Meerleseweg. Tegen het duisteren vloog hij naar de paal. Bij te hevige wind, sliep hij in de omgeving van een bos. Volgens de omwonenden zou hij trouwens eens van de verlichtingspaal zijn gewaaid tijdens hevige rukwinden.

Van 30 maart tot 2 april waren er 2 ooievaars in Meer te gast. Ze zaten meestal op het weilandje over de Mosten. Ook deze 2 ooievaars waren geringd. Eén van de ooievaars had 1 metalen ring aan de linker poot, de andere had aan de linker poot een groen-oranje-groene ring en aan de rechtse poot een metalen ring. Hierdoor konden we zien dat het wel degelijk 2 andere waren dan de eerder geziene ooievaar.

waarn. : VEW/VET/GOJ/LEJ/LES/HOB/MEE/...

<u>Grutto</u>	1	3/3/94	Put Den Aerd	LEJ
	36	3/3	Den Aerd	VEW
	14	4/3	Paterspad	VEW
	6	4/3	Den Aerd	VEW
	34	12/3	Den Aerd	LES
	38	13/3	Den Aerd	LES
	37	17/3	Den Aerd	LES
<u>Goudplevier</u>	28	27/2	Engelenven	VEW/VET
	76	1/3	Engelenven	VEW/VET
	120	4/3	Den Aerd	VEW
	104	5/3	Den Aerd	LEJ/LES
	2	8/3	Den Aerd	LES
	20	14/3	Castelré	LEJ
<u>Pijlstaart</u>	2	5/3	Den Aerd	LEJ/LES
	1	10/3	Den Aerd	LES
<u>Goudvink</u>	1	5/3	Het Merkske	LEJ
<u>Tijftjaf</u>	2	10/3	Hoogstraten	LEJ
<u>Scholekster</u>	1	4/3	Spreboput	VEW
	43	12/3	Den Aerd	LES
	57	16/3	Den Aerd	LES
	46	30/3	Den Aerd	LES

<u>Roodborsttapuit</u>	1	14/3	Castrelé-Heide	LEJ
	1	14/3	Engelenven	HOB
	2	30/3	Den Aerd	LES
<u>Aalscholver</u>	33	16/3	Den Aerd	LES
<u>Boerenzwaluw</u>	1	10/3	Den Aerd	LES
	2	26/3	put Den Aerd	LEJ
	60	3/4	Den Aerd	LES
<u>Tureluur</u>	2	26/3	put Den Aerd	LEJ/GOJ
	1	27/3	De Hees	LEJ
<u>Bontbekplevier</u>	2	26/3	put Den Aerd	LEJ/GOJ
<u>Zomertaling</u>	2	26/3	De Hees	LEJ
<u>Slobeend</u>	33	10/3	Den Aerd	LES
	14	26/3	De Hees	LEJ
<u>Kemphaan</u>	2	27/3	De Hees	LEJ
	20	25/3	weide rond E10-put	GOJ
<u>Graspieper</u>	1	10/3	Den Aerd	LES
	2	27/3	baltsend De Hees	LEJ
<u>Zwarte roodst.</u>	1	31/3	Hoogstraten	LEJ
<u>Zwartkop</u>	1	31/3	Hoogstraten	LEJ
	1	6/4	Castelré	VET
<u>Fitis</u>	2	31/3	Hoogstraten	LEJ
	1	02/4	Mosten	VEW/VET
	1	02/4	E10-put	VEW/VET
<u>Huiszwaluw</u>	1	6/4	De Volharding	LEJ
<u>Oeverzwaluw</u>	5	6/4	De Volharding	LEJ
	1	7/4	E10-put	VEW/VET
<u>Geelgors</u>	1	1/3	Den Aerd	VEW/VET
	6	7/4	Wortel-Kolonie	HOB/LES
<u>Boomklever</u>	1	8/4	Wortel-Kolonie	LES/HOB
<u>Boompieper</u>	1	10/4	Wortel-Kolonie	LEJ
<u>Blauwhorst</u>	1	15/4	De Volharding	LEJ/LEB/LES/HOB
<u>Kl.Bonte Specht</u>	1	15/4	De Volharding	LES/HOB
<u>Watersnip</u>	46	6/4	Den Aerd	HOB/LES
	40	12/4	Den Aerd	LES/HOB
<u>Bosruiter</u>	1	16/4	Wortel-Kolonie	VEW/VET
<u>Koekoek</u>	1	14/4	Withof	VEW/VET
<u>Regenwulp</u>	1	27/2	Den Aerd	VEW/VET
<u>Roodhalsfuut</u>	1	11-12-13/3	E10-put	GOJ/VEW/VET/HOB
<u>Distelvink</u>	12	14/3	Engelenven	HOB
<u>Rode wouw</u>	1	26/3	Desta	HOB
<u>Bruine kiekendief</u>	1	30/3	Mind.str.-Moerstr.	JAF
<u>Tapuit</u>	1	12/4	Den Aerd	LES/HOB

Volgende dagvlinders zijn reeds waargenomen : klein koolwitje, klein geaderd witje, oranjepipje, citroenvlinder, boomblauwtje, kleine vos, dagpauwoog, gehakelde aurelia en bont zandoogje.

VOLGENDE WAARNEMINGEN DOORGEVEN AAN WIM VOOR 20 JUNI 1994 !

